

Харківський національний університет
імені В.Н. Каразіна

*Харківський
університет*

**Харківський
університет
і українська культура**

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

**ХАРКІВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
І УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА**

**До 210-річчя від часу заснування
ХНУ імені В. Н. Каразіна**

Монографія

За редакцією Ю. М. Безхутрого

Харків — 2015

УДК 378.4(477.54):304.4

ББК 74.54(4УКР-4ХАР)

X 21

Рецензенти:

Л. В. Ушкалов — доктор філологічних наук, професор кафедри української та світової літератури українського мовно-літературного факультету імені Г. Ф. Квітки-Основ'яненка ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

С. І. Посохов — доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри історіографії, джерелознавства та археології, декан історичного факультету ХНУ імені В. Н. Каразіна.

Бібліографи:

О. С. Журавльова — головний бібліограф ЦНБ ХНУ імені В. Н. Каразіна;

Ю. Ю. Полякова — головний бібліограф ЦНБ ХНУ імені В. Н. Каразіна.

*Затверджено до друку рішенням Вченої ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 12 від 24.11.2014 р.)*

X21 **Харківський** університет і українська культура (до 210-річчя від часу заснування ХНУ імені В. Н. Каразіна) : монографія / [кол. авт.] ; передм. В. С. Бакірова ; за ред. Ю. М. Безхутрого. — Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. - 296 с.

ISBN 978-966-285-167-0

Колективна студія присвячена дослідженню впливу Харківського університету на розвиток української культури в XIX — на початку XXI ст. Автори приділяють головну увагу питанням зародження українського національного відродження на Слобожанщині, формуванню наукового українознавства, особливостям культурно-освітньої діяльності викладачів та випускників університету впродовж його понад 200-літньої історії.

Книга може бути корисною не тільки для науковців, викладачів і студентів, а й для усіх, хто цікавиться проблемами історії Харкова, Слобожанщини та України.

УДК 378.4(477.54):304.4
ББК 74.54(4УКР-4ХАР)

ISBN 978-966-285-167-0

© Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2015
© Колектив авторів, 2015
© Дончик І. М., макет обкладинки, 2015

ЗМІСТ

<i>Слово до читача</i>	4
Частина I. Історико-культурологічні нариси	5
<i>Розділ 1. Харківський університет і українське національне відродження в першій половині XIX століття (Калініченко В. В., Чугуй Т. О.)</i>	7
<i>Розділ 2. Внесок Харківського університету в розвиток української культури другої половини XIX — початку XX століть (Чугуй Т. О.)</i>	19
<i>Розділ 3. Харківський університет і українська культура в період радикальних суспільних трансформацій у 1917 — 1930 роках (Наумов С. О.)</i>	33
<i>Розділ 4. Харківський університет і розвиток української культури в 1930-ті роки (Посохова Л. Ю.)</i>	44
<i>Розділ 5. Харківський університет і розвиток української культури в роки Великої Вітчизняної війни та перші повоєнні роки (Бердута М. З.)</i>	51
<i>Розділ 6. Харківський державний університет і українська культура в другій половині 1950-х — першій половині 1960-х років (Журавльов Д. В.)</i>	60
<i>Розділ 7. Харківський університет у контексті розвитку української культури в 1964 — 1991 роках (Куліков В. О.)</i>	69
<i>Розділ 8. Харківський університет і українська культура в добу незалежності (Безхутрий Ю. М., Калініченко В. В., Майстренко В. С.)</i>	77
Частина II. Філологічні та філософсько-мистецькі нариси	91
<i>Розділ 1. Філологічні студії в Харківському університеті: культурно-історичний, естетичний, соціокомунікативний аспекти (Матвеева Т. С.)</i>	93
<i>Розділ 2. Українські письменники XX — початку XXI століть — вихованці Харківського університету (Савчук Г. О.)</i>	166
<i>Розділ 3. Шевченкознавство у працях викладачів та вихованців Харківського університету (40-ві роки XIX — початок XXI століть) (Чугуй О. П., Чугуй Т. О.)</i>	192
<i>Розділ 4. Внесок Харківського університету в культурно-мистецький розвиток України (Павлова О. Г.)</i>	234
<i>Розділ 5. Внесок Харківського класичного університету в професійну музичну культуру українського народу (Куделко С. М., Вовк О. І.)</i>	251
<i>Розділ 6. Філософія в Харківському університеті та її роль у становленні української культури (Титар О. В.)</i>	272
<i>Резюме</i>	294